

[Hagen Hagensen.]

derigennem kan ske inden for en rimelig tid og også afgøres forsvarligt og ligeligt. Her kan vejledende kendelser fra landsskatteretten hjælpe meget. Den folkelige del af vores ligningsorganer kan yde deres gode medvirken dertil.

Ømann (SF):

Ministeren har i sin fremsættelsestale være så letsindig at sige: „Dermed kommer jeg til det sidste led i bestræbelserne på at nedbringe ekspeditionstiden i klagesager til landsskatteretten og på at afvikle den opståede sagspukkel.“ Det sidste led. Jeg tror ikke, at ministeren egentlig mener det. Jeg håber ikke, han mener det.

Vi skal nu igen til at drøfte en institution, som har meget brede og meget vanskelige berøringsflader, der så at sige går på to fronter: over for borgerne plus advokater og revisorer — og de er mange — og på den anden front over for skattemyndighederne lige fra ligningskommissionerne over skatterådene, amtsskatteinspektorerne op til ligningsdirektoratet, som nu hedder statsskatteinspektoratet og skattedepartementet, ja, det har sågar berøringsflader til ombudsmanden og til kammeradvokaturen.

Lad os derfor slå fast, at det område, vi drøfter i dag, er nok så væsentligt, og det har principiel karakter, for det er jo ikke alene landsskatteretten, det angår. Jeg har indtrykket af, at de samme vanskeligheder gør sig gældende på andre områder, hvor der er adgang til anke, og hvor der er ventetid.

Men udgangspunktet er altså, at folketinget den 8. juni 1973 bad regeringen, den daværende regering — det vil jeg gerne sige til skatte- og afgiftsministeren — om at sørge for, at folk fik deres skattesager behandlet inden for en rimelig tid. Og så et lille suk. Nu skriver vi 1976, og folketinget kunne vel så spørge, om ikke også dette ting har krav på behandling af sine vedtagelser inden for en rimelig tid. Problemet var i 1973, at der var opstået en sagspukkel, og det problem var åbenbart opstået tidligere end på dette tidspunkt. Denne pukkel var opstået, fordi ligningen var blevet bedre efter bestræbelser fra dette ting, efter bemanding af ligningsmyndighederne på en bedre måde med mere kvalificeret mandskab. Der

blev rejst flere og tungere sager. Hertil kommer den af hr. Bernhard Baunsgaard nævnte meget vigtige omstændighed, at landsskatteretten langs ad vejen er tvunget til selv at sørge for sagernes oplysning. Det er en ting, vi skal bevare af hensyn til retsbeskyttelsen af skatteborgerne.

Men der var altså ikke tale om, at man planlagde på dette område. Man udbyggede ligningskapaciteten, og man beholdt den samme kapacitet for landsskatteretten. Det er selvfølgelig en skævhed, som man så måtte gøre noget ved. Og hvad har man så stillet op i løbet af de 3 år godt og vel? Ja, man har fået en indledende behandling af sagerne i amtsskatteinspektorerne, og nu er denne indledende behandling yderligere præciseret. Endvidere har man sendt en bunke sager fra landsskatteretten ud til forsøg på forligsmæssige afgørelser ude i amtskatteinspektorerne.

Må jeg sige med hensyn til disse foranstaltninger, at der er betænkeligheder ved dem. Nu ved man ikke, hvor effektivt det vil være, og effektiviteten vil sikkert være uhyre ujævn, alt efter hvor disse sager bliver sendt hen. Men der er det ved det, at når man klager til landsskatteretten, så forventer man at komme til at forhandle med landsskatteretten og ikke med anklageren i skattesager, som jo er amtsskatteinspektøren. Det er et meget stort retstab for skatteborgerne, og det er en meget stor psykologisk fejl, at man gør dette her. Det er også den omstændighed, som hr. Bernhard Baunsgaard var inde på, og som er et synspunkt, som jeg meget vil støtte.

Men så har vi ministerens anden trøst. Det er denne redegørelse fra styringsgruppen, fra administrationsdepartementet, hvoraf det skulle fremgå, at nu havde landsskatteretten, som hidtil har haft en kapacitet på 10.000 sager, pludselig indset, at den godt kunne klare 13.000 sager. Det står næglet temmelig fast både i lovforslaget og i fremsættelsestalen. Det er jeg lidt ked af, og det vil jeg gerne have opklaret lidt nærmere i udvalget. Kan det virkelig være rigtigt, at en institution erklærer sig rede til at yde denne ekstra effekt og oven i købet vil gøre det uden ekstra betaling? Det er en anden side af sagen.

Det, som i og for sig kunne gøre noget ved miseren, og det ved vi jo alle sammen, er ek-